

IDENTIFICAREA ELEVILOR AFLAȚI ÎN SITUAȚIE DE RISC

INSTRUCȚIUNI PENTRU PROFESORI

Index

[Introducere](#)

1. [Primirea](#)
2. [Observarea](#)
3. [Identificarea nevoilor](#)
4. [Elaborarea unui plan personalizat](#)
5. [Împărtășirea acordului educațional](#)
6. [Monitorizarea](#)
7. [Revizuirea continuă a planului personalizat](#)
8. [Îmbunătățirea comportamentului în clasă](#)
9. [Evaluarea abilităților dobândite](#)
10. [Rezultatul final ca un succes planificat](#)

Introducere

Instrucțiunile urmează două principii de bază: elevii aflați în situație de risc se află în centrul atenției și munca continuă a unei echipe bine definite, ce implică diferiți actori ai procesului educațional: profesori, personal școlar, experți externi, familie. Doar activând un proces continuu de primire, observare, adoptare de strategii individuale și monitorizare a rezultatelor, este posibilă o intervenție eficientă pentru a combate părăsirea timpurie a școlii și, în același timp, pentru a afirma principiile ce pot fi aplicabile și transferabile unor cazuri similare. Profesorul trebuie să fie în centrul acestui proces, dar el nu trebuie lăsat singur. Acesta este motivul pentru care aceste instrucțiuni sunt strict legate de cele pentru directori și factorii de decizie.

Primirea

Procesul de primire se bazează pe elevi care, pe parcursul activităților de învățare, se vor transforma din participanți pasivi în participanți activi, deci profesorii trebuie să creeze, să planifice și să implementeze programe pentru elevi cu scopul de a face tranziția de la predarea și învățarea tradițională la învățarea activă posibilă și eficientă. Va fi importantă alegerea strategiei corecte: este nevoie de consiliere pentru toți elevii în ceea ce privește aspectele generale, dar este nevoie și de activități derulate în grupuri mici pentru elevii aflați în situație de risc. Acesta poate fi un proces pe termen lung, dar și o acțiune scurtă și intensă: este importantă stabilirea unor scopuri și obiective clare. Pașii de urmat vor fi următorii:

1. Examinarea rezultatului școlii de trimitere, atât în manieră formală cât și informală (orice tip de fișă ce însoțește constatările și trăsăturile cognitive ale elevului).
2. Contactarea școlii de trimitere – o condiție obligatorie, în cazul în care sunt probleme evidente – comunicarea cu profesorii elevului, chiar și în manieră informală, cu scopul de a primi informații ce nu sunt deținute de noua școală încă.
3. Administrarea unor teste de admitere și teste de orientare disciplinară folosite în școli (cf. produse online), cu scopul de a identifica atitudini, motivații, dificultăți, lacune de învățare.
4. Derularea unui interviu individual – chiar de mai multe ori – cu elevul, urmat de discuții referitoare la rezultatele învățării și de ascultare a explicațiilor cu privire la condiția sa și la experiențele școlare și de viață anterioare.
5. Invitarea familiei pentru un prim interviu pentru o mai bună înțelegere, prin intermediul unui contact direct dar nu inoportun, a caracteristicilor individuale (în special, a fondului cultural și a contextului vieții de familie).

Site-uri web

- [On line training module on Identification of students at risk \(Modul de instruire online despre identificarea elevilor aflați în situație de risc\)](#)
Acest modul a fost dezvoltat în cadrul Proiectului de incluziune școlară de către Comisia Europeană în contextul programului de învățare pe tot parcursul vieții – Programul sectorial Comenius.
- [Guidelines against early school leaving \(Instrucțiuni pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii\)](#)
Aceste instrucțiuni disponibile pe site-ul Proiectului Stay@School sunt destinate tuturor profesorilor care doresc să cunoască noua situație din școală, atunci când ei sosesc sau când trebuie să își asume un nou rol. Acolo ei pot găsi modele de bune practici pentru a aborda problema părăsirii timpurii a școlii.
- [The Cube \(Cubul\)](#)
Cubul este un instrument educațional, disponibil pe site-ul web al Proiectului Stay@School și folosit pentru a determina reflecții, discuții și găsirea unor soluții pe tema părăsirii timpurii a școlii. Fiecare dintre cele șase secțiuni este dedicată unui factor ce determină părăsirea timpurie a școlii și prezintă câte o mărturie a unui elev împreună cu un cod QR ce oferă accesul la un clip video pe internet. Acesta oferă o soluție pentru situația evocată.
- [Student's induction \(Inducția elevului\)](#)
Ghid pentru profesori și instructori creat pentru a sprijini profesorii cu informațiile de care ei au nevoie cu scopul de a crea, planifica și implementa programe de inducție pentru elevi.
- [Student's induction – Guide for teachers and trainers \(Inducția elevului - Ghid pentru profesori și formatori\)](#)
Ghidul a fost realizat în cadrul Proiectului Phare de către WYG International și IMC Consulting Ltd. A fost creat pentru a ajuta profesorii cu informațiile de care ei au nevoie cu scopul de a crea, planifica și implementa programe de inducție pentru elevi.

Observarea

1. Vizionați anumite secțiuni ale portalului de incluziune școlară, în special Capitolele 1 și 2.
2. În prima întâlnire a consiliului clasei, împărtășiți informațiile comune cu colegii și conveniți asupra elementelor de diagnostică ce urmează a fi testate. Dacă elevul este identificat ca fiind în situație de risc, este necesară clarificarea factorilor cu acuratețe: motive personale – probleme psihologice sau de învățare, probleme de relaționare sau factori ce țin de familie. Va fi recomandabil de încredințat responsabilitatea mentoratului cazului unuia dintre profesorii clasei, cel care, în funcție de factorii de risc, are mai multe șanse de succes în ceea ce privește relaționarea. Oricum, toți profesorii vor fi de acord cu instrucțiunile predării individualizate, cea aleasă pentru a fi folosită în acel caz sau în cazuri similare (e.g. în adoptarea criteriilor de evaluare, în alcătuirea grupurilor de lucru, în monitorizarea temelor etc.). Apoi, va urma o perioadă de observații profunde, evidențiind criteriile ce urmează a fi verificate (dacă există, fișele de observație pot fi găsite online). Dacă, cazul se dovedește a fi destul de dificil, trebuie anunțat directorul pentru a recurge la servicii/sprijin sau expertiză externă.

Poveste de succes

- [Failures and successes-How to go on among \(Eșecuri și succese – Cum să continui\)](#)
O poveste de succes descrisă pe portalul School Safety Net.

Identificarea nevoilor

1. Administrați teste, atât formale cât și informale, chiar și orale, cu scopul de a identifica stilul cognitiv al elevului. Pe parcursul perioadei de observare, trebuie să aveți rolul unui adult de referință, stabilind o relație deschisă cu elevul. Trebuie să manifestați atenție față de includerea elevului în clasă, făcând încercări active de a construi relații pozitive cu cât mai mulți colegi de clasă posibil.
2. Derulați activități de învățare prin cooperare (vedeți instrucțiunile din Modulul 3 al portalului de incluziune școlară).

Site-uri web

- [Teaching methods \(Metode de predare\)](#)
Acest modul de instruire a fost realizat în cadrul Proiectului de incluziune școlară, finanțat de Comisia Europeană ca parte a Programului de învățare pe tot parcursul vieții - Programul Sectorial Comenius.
- [Methods for the Prevention of Early School Leaving \(Metode de prevenire a părăsirii timpurii a școlii\)](#)
O cercetare publicată în cadrul Proiectului „Școala – o necesitate, nu doar un drept”.
- [Guidelines on Identifying Young People at Risk of Early School Leaving \(Instrucțiuni de identificare a tinerilor aflați în situație de risc în ceea ce privește părăsirea timpurie a școlii\)](#)
Instrucțiuni clare cu scopul de a identifica pe cei ce intenționează să părăsească școala de timpuriu pentru programul de finalizare a studiilor, ușor de adaptat la alte programe de prevenire a părăsirii timpurii a școlii.

Elaborarea unui plan personalizat

1. În a doua întâlnire a consiliului clasei, ar trebui să se facă sugestii astfel încât să se ofere elevilor posibilitatea de a urma căi personalizate, ca rezultat al unei observații comune, iar elevii să fie de acord cu ele, iar acestea să fie prezentate și părinților sub forma unor acorduri educaționale, inclusiv a unor angajamente reciproce. Acestea pot include activități de laborator suplimentare în domenii deosebit de motivante (atât curriculare cât și extracurriculare). Ele pot include, de asemenea, intervenția unui psiholog, a unui consilier, a unui "educator" de la egal la egal instruit anterior de către școală, un mentor disponibil sau orice altă organizație din afara școlii care poate coopera în activități din cadrul planului personalizat.
2. Implicați familia, în cadrul unei noi întâlniri, în activitățile comune, planificați verificări sistematice și intermediare ale acordului în prezența celor mai reprezentativi actori, pornind de la elevul însuși.

Site-uri web

- [Online training module on Communication \(Modul de instruire online despre comunicare\)](#)
Acest modul a fost realizat în cadrul Proiectului de incluziune școlară finanțat de Comisia Europeană ca parte a Programului de Învățare pe tot parcursul vieții – Programul sectorial Comenius.

Împărtășirea acordului educațional

1. Dezvoltați acordul educațional indicând, în plus față de angajamentele comune, orice activități planificate, atât în interiorul cât și în afara școlii, inclusiv obiecte, angajamente acțiuni, verificări informale, monitorizare progresivă, scopuri așteptate. Folosiți diagrama lui GANT în acest scop, pe care o veți fi construit cu elevul, anterior.
2. Oferiți planul educațional tuturor elevilor interesați.
3. Înscrieți-vă în acordul educațional, oferindu-i atenție deosebită și considerați-l ca parte a vieții școlare.

Publicație de pe portalul de incluziune școlară

- [Early school leaving falls in the net. Strategies for a high-quality school that promotes and supports \(Părăsirea timpurie a școlii cade în plasă. Strategii pentru o școală de calitate care promovează și sprijină\)](#)
Recenzie disponibilă pe portalul de incluziune școlare, în cartea rezultată dintr-un proiect recent implementat și axat pe cinci actori: elevi, părinți, profesori, rețele locale și organizarea aspectelor administrative.

Monitorizarea

1. Cu ajutorul mentorului, tutorelui intern și educatorului de la egal la egal, elevul este periodic (lunar) implicat în autoevaluarea propriilor rezultate, cu scopul de a spori stima de sine, motivația (în caz de pierdere a acesteia) și de a justifica responsabilitățile atribuite.
2. Școala dezvoltă un sistem de recompensare și încurajare sau atrage atenția în caz de neîndeplinire a responsabilităților, totdeauna căutând să încurajeze schimbul de opinii cu elevul și susținătorii săi externi.
3. La finalul primei perioade interimare, consiliul clasei valorizează atât rezultatele învățării cât și comportamentele legate de planul personalizat; de asemenea, evaluează utilizarea noilor forme de recuperare și remotivare, în caz de eșec.

Site web

[Lesson Plans on preventing school dropout \(Plan de lecție despre prevenirea abandonului școlar\)](#)
O propunere a unui plan de lecție pentru profesori, realizat în cadrul Proiectului Stay@School.

Revizuirea continuă a planului personalizat

1. Programați o nouă întâlnire cu familia, experții, elevul și profesorul care este responsabil de clasă, cu scopul de a reactualiza planul de instruire.
2. Includeți contacte de afaceri cu instituții externe, dacă este cazul, creșteți numărul activităților de recuperare cum ar fi lucrările de laborator (e.g. posibile etape de observație).

Site-uri web

- [Online training module on Communication \(Modulul de instruire online despre comunicare\)](#)
Un modul de instruire pentru profesori derulat în cadrul Proiectului de incluziune școlară.

Îmbunătățirea comportamentului în clasă

1. Stabiliți o întâlnire cu consilierul de orientare pentru a aprofunda dinamica referitoare la relațiile dintre elev și colegii de clasă, de asemenea, cu participarea educatorilor de la egal la egal sau a altor profesioniști implicați.
2. Consolidați relațiile cu clasa cu scopul de a motiva elevii să continue școala, chiar participând la o discuție în clasă împreună cu un profesor moderator; implicați clasa în lupta pentru prevenirea părăsirii timpurii a școlii.

Site-uri web

- [Educational products for teachers \(Produse educaționale pentru profesori\)](#)
Această secțiune a Proiectului Stay@school oferă acces la produsele realizate de profesori cu scopul de a-i ajuta să identifice și să prevină acele comportamente și situații care ar putea să determine părăsirea timpurie a școlii.
- [Abbandono scolastico](#)
Recenzie a unei publicații online despre părăsirea timpurie a școlii.

Evaluarea abilităților dobândite

1. Pregătiți elevul pentru abilitățile necesare examinării finale, oferind teste potrivite, cu scopul de a preveni eșecul final.
2. Implicați consiliul clasei cu scopul de a pregăti un rezultat de succes, oferind teste care ar trebui să fie accesibile și comparabile cu cele ale clasei.
3. Implicați elevii, atenționându-i cu privire la criteriile de evaluare.

Site-uri web

- [Common Assessment Framework \(Cadrul comun de evaluare\)](#)
Site-ul web al proiectului de incluziune școlară oferă câteva legături utile către Cadrul Comun de Evaluare, evaluare formală și evaluare a pericolului și a abandonului școlar.
- [Manual of scholastic assessment \(Manual de evaluare formală\)](#)
Această carte are scopul de a sprijini cursurile academice și de a răspunde nevoilor profesorilor și a altor operatori educaționali.
- [Test TVD - Assessment of distress and school dropout \(Test TVD – Evaluarea pericolului și a abandonului școlar\)](#)
O carte ce abordează procesele cognitive și cognitiv motivaționale pentru copii cu vârste între 12 și 14 ani. TVD este un instrument valoros folosit pentru a evalua experiența academică a elevului de liceu din ciclul inferior.

Rezultatele finale ca un succes planificat

1. Orice obiect implicat în activitățile derulate, de la primul la ultimul moment, contribuie la obținerea unui rezultat pozitiv și oferă elemente necesare evaluării căii cu scopul de a combate părăsirea timpurie a școlii. Aceste elemente trebuie asociate cu aspectele individualizate ale sistemului educațional și de instruire.
2. Grupul care s-a implicat în cadrul experienței evaluează diferitele faze ale activității și organizează o serie de evenimente de diseminare și considerații comune ce identifică punctele tari și punctele slabe. Diversele etape ale căii sunt reprezentate de o listă de verificare pe baza căreia trebuie să construim căi individualizate și să sprijinim activități viitoare de predare.

Site-uri web

- [The extended school program - strategy, effective in preventing school failure \(Programul școlar extins – strategie, eficientă în prevenirea eșecului școlar\)](#)
Soluții concrete bazate pe situații specifice, ce pot servi ca sursă de inspirație pentru cei care doresc să ia în considerare ideea orelor suplimentare (after school) și a Centrului de zi pentru copiii nevoiași din școală.
- [The school must change \(Școala trebuie să se schimbe\)](#)
O carte ce motivează profesorii să reflecteze asupra posibilităților de a schimba școala.